

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Sacramentis, Mille Sexcenti Errores, Vaniloqvia, Et Cavillationes

Miletus, Vitus

Mogvntiae, 1593

VD16 M 5205

De Definitione Sacramenti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30094

Millesexcenti Errores,

cum ex scripturis probari non possit, quid verè & propriè sit Sacramentum, quomodo probabunt, duo tantum verè & propriè esse Sacramenta? Ecclesiæ ergo, non scripturæ definitione habetur, quid sit Sacramentum.

54. Opinionem de Septenario Sacramentorum numero, tempore Hugonis & Lombardi ex Sorbona in Ecclesiam irrepisse, ac Lombardum quidem, cum alia sua ex Patribus probare soleat, ne vnum quidem, pro septenario allegare numero. *Kemnit. pag. 3.* Hugoni tribuit & Lombardo, quod paulò ante, omnes Christo & Apostolis tribuere Pontificios, dixerat. Lombardus verò, etsi de Sacramentis in genere (quod superfluum erat) id non præstiterit, suis tamen locis, ubi de singulis agit Sacramentis, id abundè præstat.

55. Quicquid etiam dicant Pontificij & Scholastici, non esse septem Sacramenta. Sed Pontificij & Scholastici rationem quærunt, & auctoritatem, non inanem assertionem, cur enim alioquin vni magis, quàm parti credatur alteri?

De Definitione Sacramenti.

56. **N**VLLAM certam definitionem Sacramenti apud Pontificios extare, multas tradere Scholasticos, quibus tamen nec seipso expediant, nec aliis satisfaciunt. *Kemnit. pag. 9.* Quàm succinctam, facilem, expeditam & omnibus satisfacientem definitionem, ipse tradat Kemnitius, paulò post patebit. Quamuis verò varij varias tradiderint definitiones, omnes tamen septem esse Sacramenta, per quæ gratia conferatur, definierunt. Cum interim ipsi, nec de Nomine, nec de Numero, nec de vlla inter se conueniant definitione.

Ead. definitio est 57. Non rectè definiri Sacramentum à Gregorio in c. *Multisecularium*, *Sacramentum est, per quod sub tegumento rerum visibilium, diuina virtus secretius salutem operatur.* Hac enim definitione, (inquit Kemn,) quomodo Matrimonium erit Sacramentum

tum? Quasi sub tegumento maris & foeminae, non ipsa designetur Christi cum Ecclesia coniunctio? Ephes. 5.

58. Definitionem Hugonis, *Sacramentum est corporale, seu materiale elementum, foris sensibiliter propositum, ex similitudine repræsentans, & ex institutione significans, & ex sanctificatione continens aliquam inuisibilem & spirituale gratiam*, nulla sui parte accommodari Eucharistiæ, cum in ea ex sententia Pontificiorum elementa materialia penitus annihilentur. *Kemn.* Cum penitus annihilari elementa nullus doceat Pontificius. Transubstantiari enim non annihilari docent: Per elementa verò materialia, Hugo non tam intelligit accidentia alia quàm substantialia.

59. Definitionem Magiltri, *Sacramentum est inuisibilis gratia, visibile signum*, non conuenire Matrimonio, in quo nec visibile aliquod sit signum, nec inuisibilis gratia. *Kemnitius.* Quasi corpora contrahentium, vel verba consensus exprimentia, non sint externa signa, internam Christi cum anima coniunctionem significantia?

60. Definitionem Scoti, *Sacramentum est signum sensibile, siue sit audibile siue visibile, gratiam vel Dei effectum gratuitum ex institutione diuina efficaciter significans, ordinatum ad salutem hominis*, nec ipsis quidem probari Pontificiis, cum opinione ipsorum, non omnia Sacramenta ex institutione diuina, sed ex traditione proueniant Apostolica. *Kemn. ibid.* Quasi aliud sit traditio Apostolica, quàm institutio diuina?

61. Definitionem Occam, & aliorum, *Sacramentum est signum, significans effectum DEI gratuitum*, nimis latè patere, nec minùs lustrali quàm aquæ conuenire baptismali. *Kemn.* At Pontificij nõrunt Sacramentalia distinguere à Sacramentis. Et trita quidem Scholasticorum argumenta, pro diuinis aduersarij excipiunt obiiciuntq; oraculis.

Et hæc sunt, quibus nec se ipsos expedire, nec aliis satisfacere Scholasticos Kemn. scribit: Audiamus porrò, quàm ipse sese breuiter expediat, & omnibus aliis, aut nulli potius, satisfaciat.

62. Octo (inquit Kemn. pag. 9.) requiruntur proprietates,

C

ad

Millesexcenti Errores,

ad hoc, vt aliquid verè & propriè sit Sacramentum, &c. Sanè, Definitio Kemnitij (cui omnes omnium scholasticorum nec breues sunt, nec expeditæ) breuiserit, si tot diuersis constet membris & capitibus. Videtur autem non sinè causa vel cautela, octo, & non septem requirere proprietates, ne quis fortè ex septè suis proprietatibus, septem Sacramenta, aut septem suæ, suprâ ab ipso memoratæ bellix capita, quibus sacrosancta comparârat Sacramenta, colligeret. An monstrum Definitio octo capitum? sed inspiciamus singula.

63. Primò (inquit) vt aliquid verè & propriè sit & dicatur Sacramentum noui Testamenti, sicut est Baptismus & Eucharistia, requiritur, vt habeat externum aliquod materiale seu corporale & uisibile signum seu elementum, quod certo externo ritu tractetur, exhibeatur & vsurpetur. Vnde hæc obsecro? Ex qua Scriptura? ex quo Apostolo? ex quo Propheta? Hugonis aliorumq; Scholasticorum, nullius Scripturæ vel Apostolorum ea sunt verba: Et cur magis cum Hugone signum materiale, corporale, visibile, quàm cum Scoto sensibile, vel audibile? Deinde, nullum Sacramentum verè & propriè esse Sacramentum, nisi habeat signum & elementum, sicut Baptismus & Eucharistia, quis dixit, vel requisit Theologus? suo quodam modo, nõ eodem, omnia Sacramenta sunt & esse docentur à Pontificiis.

64. Secundò (inquit Kemnit.) vt aliquid verè & propriè sit Sacramentum, necesse est vt signum illud seu elementum, & certus eius ritus, habeat expressum mandatum diuinum, seu institutionem diuinam. At quo scripturæ testimonio? an satis est Kemnitium quæ vult requirere? Extare nihilominus mandatum, de singulis dicemus Sacramentis.

65. III. Vt habeat mandatum & institutionem in nouo Testamento, quo excludantur vetera Sacramenta. Eodem sitruitq; quo superiora, fundamento. Vtrum verò suam habeant singula institutionem, suis dicemus locis.

66. IIII. Vt non ad tempus, sed vsque ad consummationem sæculi sit institutum, sicut Baptismus & Eucharistia. Quasi eadem

eadem omnium sit, aut esse debeat ratio Sacramentorum, quæ Baptismi & Eucharistiæ? quamvis suo quodam modo in singulis id requiri Pontificij non negant.

67. V. Ut habeat promissionem de gratia, effectu, seu fructu Sacramenti. Hæc quoq; Scholasticorum sunt verba. Nullam verò Lutheranos gratiam tribuere Sacramentis, sed soli fidei Sacramentis annexæ, infr. dicemus.

68. VI. Illam promissionem (inquit) oportet non simpliciter, nudè & per se tantum habere testimonium, in verbo Dei, sed oportet eam diuina ordinatione annexam esse signo Sacramenti, & eo quasi vestitam. Signo alligant gratiam, cum tamen non signum, sed solam fidem signo vestitam, iustificare & gratiam apprehendere identidem doceant. Infr.

69. VII. Promissionem illam oportet esse non de quibusvis donis Dei, siue corporalibus, siue spiritualibus, sed promissionem gratiæ, seu iustificationis, hoc est, gratiæ reconciliationis, & remissionis peccatorum, & in summa, de toto beneficio redemptionis. De hac quoq; proprietate ne verbum in scriptura; Quin nec ipse alibi Kemnitius talem necessariò requirit, in Examine. Siquidem Canonis 6, pag. 26. vbi quærit, quam gratiam Baptismus vel Circumcisio conferat iustificato per fidem, cum aliter sese expedire nesciat, in sententiam Scholasticorum vltro concedit, nempe, Non esse de ratione Sacramenti, quod ipsam semper conferat iustificationem vel remissionem, sufficere, quod augmentum gratiæ Deus per ipsum largiatur: atqui Sacramenta quædam augmentum duntaxat conferre gratiæ, ipsa est Scholasticorum sententia. Ita videlicet, quod sæpè faciunt, eandem probant reprobantq; sententiam.

70. VIII. Oportere promissionem in Sacramentis, non in genere tantum significari vel annunciari, sed virtute Dei exhiberi, offerri, applicari & obsignari, etiam singulis, qui fide Sacramentis vtuntur. Quasi quisquam sit, qui Sacramentis vtatur sine fide? aut gratia per Sacramentum non verè conferatur, sed tantum tanquam sigillo aliundè data obsignetur? Infr.

Millesexcenti Errores,

Et hæc quidem octo Kemnitiani Sacramenti sunt capita, quæ omnia ex vno ipsius capite, sine villo Scripturæ testimonio excreuerunt, quæ attigisse hoc loco sufficit, Audiamus quæ subiungit.

71. Hæc omnia (subiungit Kemnit.) vera, manifesta, & firma, & certa sunt, hoc enim modo Baptismus & Cœna verè & propriè sunt Sacramenta, & excluduntur cætera. Sanè, si quis Cothurnum sibi, vt vult, adaptarit, aliis non æquè quadrare facile persuaserit; sed cum alij plus, alij minus ad Sacramentum propriè dictum requirant, non satis est, hæc vel illa pro libitu requirere, nisi requiri certis euincatur rationibus.

Nunc verò, vt videat Lector, quàm breuiter & facile contra omnes omnium Scholasticorum & Pontificiorum definitiones, sese expedit, & cunctis satisfecerit Kemnitius, colligamus ipsius verbis, Sacramenti ipsius breuem & expeditam (scilicet) definitionem, quæ talis est.

Definitio Sacramenti Kemnitiani.

72. **S**acramentum est externum, materiale seu corporale visibile elementum, seu signum, quod certo externo ritu tractatur, exhibetur & vsurpatur, habens expressum mandatum diuinum seu institutionem diuinam; institutum non in veteri, sed in nouo testamento: non ad tempus, sed vsq; ad consumationem sæculi, sicut Baptismus & Eucharistia: habens promissionem diuinam de fructu, seu effectu aut gratia, quæ ex institutione seu ordinatione diuina annexa est signo Sacramenti, eoq; quasi vestita, ita tamen vt illa promissio non sit, de quibusvis donis Dei, siue corporalibus, siue spiritualibus, sed gratiæ & iustificationis, hoc est, gratiæ reconciliationis, & remissionis peccatorum, & in summa, de toto beneficio redemptionis, quæ non in genere tantùm significatur, vel annuntiatur, sed virtute Dei offertur, exhibetur, applicatur & ob-signatur, etiam singulis, qui Sacramentis fide vtuntur.

Hæc